

ΟΥΙΛΙΑΜ Χ. ΜΑΚΡΕΪΒΕΝ

Συγγραφέας του μπεστ σέλερ ΣΤΡΩΣΕ ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΣΟΥ

Ο
ΚΩΔΙΚΑΣ
ΤΟΥ
ΗΡΩΑ

ΟΤΑΝ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΚΑΝΟΥΝ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο κώδικας του ήρωα**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: The hero code

Από τις Εκδόσεις Grand Central Publishing, Νέα Υόρκη 2021

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: William H. McRaven

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Τέσου Μπάιλα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασαπίδης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Jarrod Taylor

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© William H. McRaven, 2021

© Εξωφύλλου: Hachette Book Group, Inc.

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4042-2

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4043-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΟΥΙΛΙΑΜ Χ. ΜΑΚΡΕΪΒΕΝ

Ο
ΚΩΔΙΚΑΣ
ΤΟΥ
ΗΡΩΑ

ΟΤΑΝ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΚΑΝΟΥΝ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Μετάφραση: Τέσου Μπαίλα

Αφιερώνω αυτό το βιβλίο σε όλους τους αξιόλογους άνδρες και γυναίκες που πολέμησαν την πανδημία COVID-19, ώστε εμείς οι υπόλοιποι να μπορέσουμε να ζήσουμε και να συνεχίσουμε τη ζωή μας – τους επιστήμονες, τους επαγγελματίες υγείας, εκείνους που παρέχουν και διανέμουν αγαθά και υπηρεσίες και εκείνους που προστατεύουν τους δρόμους μας. Αν ποτέ υπήρξαν άνθρωποι αντάξιοι του τίτλου Ήρωας, αυτοί είστε εσείς. Σας ευχαριστώ για όσα κάνατε για το έθνος!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Κουράγιο	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ταπεινοσύνη	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Θυσία	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Ειλικρίνεια	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συμπόνια	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Επιμονή	81
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Καθήκον	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Ελπίδα	115
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Χιούμορ	127
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Συγχώρεση	143
Επίλογος	153
Ο κώδικας του ήρωα	161
Ευχαριστίες	163

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 1960, όταν ήμουν πέντε ετών, ο πατέρας μου, αξιωματικός της Πολεμικής Αεροπορίας, υπηρετούσε στο Φοντενεμπλό*, στη Γαλλία. Είχε τοποθετηθεί στο Ανώτατο Αρχηγείο των Συμμαχικών Δυνάμεων (ΑΑΣΔ). Ζούσαμε σ' ένα παλιό τριώροφο σπίτι, σε μια απομακρυσμένη περιοχή που ονομάζεται Μπελό Γουντς. Με λίγες σύγχρονες ανέσεις στο σπίτι και χωρίς τηλεόραση, μεγάλωσα καταβροχθίζοντας αμερικανικά κόμικς: Μπάτμαν, Σπάιντερμαν, οι Τέσσερις Φανταστικοί, οι X-Men, ο Χαλκ, ο Θορ και ο Άκουαμαν. Υπήρχε όμως ένας ήρωας που πραγματικά αιχμαλώτισε τη φαντασία μου. Ήταν Αμερικανός. Το κοστούμι του ήταν κόκκινο, άσπρο και μπλε. Είχε μεγαλώσει σε μια μικρή πόλη του Κάν-

* Ιστορική πόλη της Γαλλίας στον νομό Σηκουάνα-Μάρνη, περίπου 55 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Παρισιού. (Σ.τ.Μ.)

σας και είχε εκπληκτικές δυνάμεις. Πιο γρήγορος από σφαίρα, μπορούσε να πηδήξει ψηλά κτίρια με ένα μόνο άλμα, πάντα έσωζε γυναίκες, παιδιά και άνδρες που κινδύνευαν. Ήταν ο «υπερασπιστής των ανήμπορων και των καταπιεσμένων». Κατά τη διάρκεια του πολέμου, ο ήρωάς μου πολέμησε τους ναζί, τους φασίστες, τους αυτοκρατορικούς πολέμαρχους και την Πέμπτη Φάλαγγα. Συνεργαζόμενος με τον Αμερικανικό Στρατό και το Πολεμικό Ναυτικό, «έδωσε μια γιγαντιαία μάχη για το μέλλον της δημοκρατίας» και κέρδισε. Ήταν ο Άνθρωπος από ατσάλι, που παρουσίασε το περιοδικό *Action Comics*,* ο Σούπερμαν!

Ήθελα τόσο πολύ να γίνω σαν τον Σούπερμαν. Δεν υπήρχε πετσέτα στο σπίτι που να μη χρησιμοποιήθηκε σαν κάπα κάποια στιγμή. Πηδούσα από καρέκλες, καναπέδες, τραπέζια, απ' οτιδήποτε, για να μιμηθώ τον ήρωά μου. Ήξερα ότι κάποια στιγμή, όταν ο κόσμος θα είχε προβλήματα ξανά, ο Σούπερμαν θα ερχόταν να τον σώσει. Ίσως μπορούσαμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας. Ο Μπάτμαν είχε τον Ρόμπιν' γιατί να μην είχε και ο Σούπερμαν έναν βοηθό;

Το 1963, ο πατέρας μου έλαβε διαταγή να επιστρέψει στις ΗΠΑ. Η οικογένειά μου κι εγώ ταξιδέψαμε στο Καλέ, επιβί-

* Η πρώτη εμφάνιση του Σούπερμαν έγινε στο πρώτο τεύχος του περιοδικού *Action Comics* το 1938 και είναι ο πρώτος υπερήρωας που υπήρξε. (Σ.τ.Μ.)

βαστήκαμε στο υπερωκεάνιο SS *United States* και ύστερα από ένα τετραήμερο ταξίδι, φτάσαμε στο λιμάνι της Νέας Υόρκης. Δεν είχαμε προλάβει να εγκατασταθούμε στο ξενοδοχείο, κι εγώ άνοιξα την τηλεόραση. Εκεί, σε μια εκπληκτική ασπρόμαυρη εκδοχή, ο ήρωάς μου πηδώντας από κτίριο σε κτίριο, με τις σφαίρες να εξοστρακίζονται πέφτοντας πάνω του, έσωζε τη Λόις Λέιν – κι όλα αυτά συνέβαιναν στην πόλη Μητρόπολη. Τη Μητρόπολη της Νέας Υόρκης. Εγώ ήμουν εδώ, στη Μητρόπολη. Αφού εγώ βρισκόμουν εδώ, τότε ίσως, ίσως ο Σούπερμαν να ήταν κι αυτός εδώ.

Κατά τη διάρκεια των επόμενων ημερών, ο πατέρας μου κι εγώ εξερευνήσαμε την πόλη. Πήγαμε παντού – στο κτίριο Εμπάιαρ Στέιτ, στη Διεθνή Έκθεση, στην Τάιμς Σκουέαρ. Αλλά καθώς εξερευνούσαμε τα «φαράγγια» των ουρανοξυστών, εγώ κοιτούσα συνεχώς ψηλά, με την ελπίδα να πάρει το μάτι μου τον Άνθρωπο από ασάλι. Κάθε τόσο ο πατέρας μου σταματούσε και με ρωτούσε αν όλα ήταν εντάξει. *Σίγουρα, ναι, όλα είναι μια χαρά.* Θέλω να πω, ήμουν οκτώ ετών, αρκετά μεγάλος για να πιστεύω στ' αλήθεια στον Σούπερμαν. Στο μυαλό μου ήξερα ότι ήταν απλώς ένας χαρακτήρας κόμικ, αλλά στην καρδιά μου, ω, στην καρδιά μου ειλικρινά είχα την ελπίδα ότι υπήρχε στ' αλήθεια. *Επειδή αν ο Σούπερμαν ήταν αληθινός, τότε θα μπορούσε να λύσει τα προβλήματα όλου του κόσμου.* Τίποτα δεν ήταν πολύ δύσκολο για τον Σούπερμαν. Οι ναζί δεν είχαν καταφέρει να τον σταματήσουν.

Οι εξωγήινοι δεν μπορούσαν να του κάνουν κακό. Κανένας εγκληματίας δεν ήταν τόσο έξυπνος ώστε να ξεγελάσει τον ήρωά μου.

Τελικά, ο πατέρας μου με σταμάτησε και με ρώτησε: «Μπιλ, τι συμβαίνει;» Ντρεπόμουν να του πω, ύστερα όμως από την πατρική παραίνεση είπα τελικά: «Λοιπόν, η Νέα Υόρκη είναι η Μητρόπολη κι εγώ», δίστασα για μια στιγμή, «είχα την ελπίδα να δω τον Σούπερμαν». Ο μπαμπάς χαμογέλασε, με αγκάλιασε, έδειξε έναν αστυνομικό της Νέας Υόρκης και είπε: «Γιε μου, αυτός είναι ο άνθρωπος που προστατεύει τη Νέα Υόρκη».

Αν στα οκτώ σου μπορεί να βιώσεις μια επιφοίτηση, τότε, λοιπόν, αυτό συνέβη σ' εμένα. Αν ο Σούπερμαν δεν ήταν αληθινός, τότε ποιος θα έσωζε τον κόσμο; Αν ο Σούπερμαν ή ο Μπάτμαν ή ο Σπάιντερμαν δεν επρόκειτο να έρθουν, τότε πώς θα σταματούσαμε τους εγκληματίες, τους ναζί, τους Σοβιετικούς, τους εξωγήινους από το διάστημα και όλη τη βία και την καταστροφή; Η απάντηση ήταν ξεκάθαρη. Εξαρτιόταν από εμάς.

Με τον καιρό άρχισα να προσκολλιέμαι σε πραγματικούς ήρωες: αστροναύτες που πάσχιζαν να φτάσουν στο φεγγάρι, γιατροί που δημιουργούσαν εμβόλια για να σώσουν εκατομμύρια ανθρώπους. Πολιτικοί ηγέτες που διαδήλωναν για τα δικαιώματα όσων δεν εκπροσωπούνταν επαρκώς. Πολιτικοί ηγέτες που σχημάτιζαν κυβέρνηση όπου ο λαός είχε

φωνή. Παρασημοφορημένοι στρατιώτες οι οποίοι επέστρεφαν από την Κορέα και αργότερα από το Βιετνάμ. Αθλητικές μορφές που είχαν υπερβεί τα όριά τους. Ορειβάτες που σκαρφάλωναν ψηλότερα, δύτες που καταδύονταν βαθύτερα, ναυτικοί που ταξίδευαν πιο μακριά και εξερευνούσαν το άγνωστο. Οραματιστές που προσπαθούσαν να καθαρίσουν την ατμόσφαιρα, να σώσουν τους ωκεανούς και να προστατέψουν τα εύθραυστα οικοσυστήματα. Θαύμαζα καθέναν από αυτούς τους αξιόλογους άνδρες και γυναίκες, αλλά στο πίσω μέρος του μυαλού μου ήξερα ότι δεν ήμουν καθόλου όπως αυτοί. Ήταν εξυπνότεροι, πιο δυνατοί και πιο γενναίοι. Είχαν όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που δεν είχα εγώ. Είχαν υπερδυνάμεις που εγώ απλώς δεν κατείχα. Γι' αυτό ήταν ήρωες και γι' αυτό ήταν οι μόνοι που μπορούσαν να σώσουν τον κόσμο.

Έκανα όμως λάθος.

Το 1977, αποφοίτησα από το Πανεπιστήμιο του Τέξας στο Όστιν και εντάχθηκα στην Ομάδα Ειδικών Αποστολών του Αμερικανικού Πολεμικού Ναυτικού*. Κατά τη διάρκεια των επόμενων τριάντα επτά χρόνων, ταξίδεψα σε όλο τον κόσμο. Είδα το χειρότερο πρόσωπο της ανθρωπότητας: πόλεμος και καταστροφή, ασθένεια και φτώχεια, σκληρότητα

* ΟΕΑ. Πρόκειται για την Ομάδα Ειδικών Αποστολών, γνωστή ως SEAL. (Σ.τ.Μ)

και αδιαφορία. Ο κόσμος είμαι γεμάτος προβλήματα, φαινομενικά δύσκολα, ανεπίλυτα, οδυνηρά προβλήματα! Όμως επίσης σε αυτά τα τριάντα επτά χρόνια είδα και την καλύτερη εκδοχή του ανθρώπινου είδους. Άνδρες και γυναίκες που αναζήτησαν την ειρήνη, που ανοικοδόμησαν έθνη, που θεράπευσαν ασθένειες και έβγαλαν φτωχούς από τη φτώχεια. Άνδρες και γυναίκες των οποίων η συμπόνια ήταν τόσο βαθιά, ώστε συγκρινόμενη μαζί της η σκληρότητα και η αδιαφορία των άλλων ξεθώριαζε. Άνθρωποι όλων των κοινωνικών στρωμάτων, κάθε κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου, κάθε φυλής, κάθε θρησκευτικού δόγματος και κάθε φύλου και προσανατολισμού.

Συνειδητοποίησα ότι υπάρχει ένας ήρωας μέσα σε όλους μας. Πρόκειται για έναν έμφυτο κώδικα, ο οποίος υπάρχει από τη γέννηση της ανθρωπότητας. Είναι γραμμένος στο DNA μας. Αυτό οδήγησε στη μεγάλη εξάπλωση της ανθρωπότητας εκτός Αφρικής. Κάλεσε τους εξερευνητές να διασχίσουν τις ερήμους και τις θάλασσες. Βοήθησε στη δημιουργία μεγάλων θρησκειών. Ενθάρρυνε τους πρώτους επιστήμονες και φιλοσόφους. Φρόντισε τους ασθενείς και τους ανάπηρους. Είπε την αλήθεια στις μάζες. Έφερε την τάξη στο χάος και την ελπίδα στους απελπισμένους. Αυτός ο κώδικας δεν είναι μυστικός ή ένα κρυπτογράφημα ή ένας γρίφος που πρέπει να λυθεί. Είναι ένας ηθικός κώδικας, ένας εσωτερικός κώδικας συμπεριφοράς που οδηγεί την ανθρωπότητα

φυλή να εξερευνήσει, να γαλουχήσει, να παρηγορήσει, να εμπνεύσει και να γελάσει, έτσι ώστε οι κοινωνίες να μπορέσουν να ανθίσουν.

Αυτό το βιβλίο είναι για τους ήρωες και για τις αρετές τις οποίες κατέχουν. Ενδέχεται να αναρωτηθείτε, αν θα μπορούσατε ποτέ να είστε τόσο γενναίοι ή τόσο συμπονετικοί ή τόσο ταπεινοί όσο είναι οι άνδρες και οι γυναίκες που αναφέρονται σε αυτές τις ιστορίες. Πιστέψτε με, θα μπορούσατε! Για ορισμένους είναι πολύ φυσικό να ζουν ως ήρωες. Όμως οι περισσότεροι από εμάς πρέπει να μάθουμε πώς να φέρνουμε στην επιφάνεια αυτές τις αρετές. Πρέπει να τις εντοπίσουμε στη ζωή των άλλων και να προσπαθήσουμε να τις κάνουμε να καθρεφτιστούν σ' εμάς. Πρέπει να οικοδομήσουμε αυτές τις ιδιότητες κάνοντας μικρά βήματα, ώστε τελικά να γίνουν το θεμέλιο του χαρακτήρα μας.

Ελπίζω να βρείτε ότι αξίζουν οι ιστορίες αυτού του βιβλίου και τα μαθήματα χαρακτήρα, καθώς θα οικοδομείτε τη δική σας ζωή, ώστε να είναι αντάξια του σεβασμού των άλλων. Η σκληρή αλήθεια είναι ότι ο Σούπερμαν δε θα έρθει να σώσει την κατάσταση. Ο καθένας από εμάς πρέπει να κάνει το καθήκον του. Ο καθένας από εμάς πρέπει να βρει τον ήρωα που κρύβει μέσα του και να τον φέρει στην επιφάνεια. Έτσι λοιπόν, αρπάξτε μια πετσέτα, ανεβείτε σε μια καρέκλα και ας κάνουμε αυτό το άλμα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κουράγιο

Καθώς μπήκα στο μεγάλο κέντρο διοίκησης στο Αρχηγείο Ειδικών Επιχειρήσεων στην Τάμπα, ένας λοχίας, φορώντας στολή παραλλαγής, διέταξε τους στρατιώτες να σταθούν προσοχή. Όλοι σηκώθηκαν από τα γραφεία τους και στάθηκαν όρθιοι, ώσπου κάθισα στο κεντρικό τραπέζι.

«Καθίστε», φώναξα. Ήταν η καθημερινή ενημέρωση διοίκησης και περισσότεροι από εκατό στρατιώτες, σμηνίτες, πεζοναύτες και πολίτες βρίσκονταν στην αίθουσα, έτοιμοι όλοι να δώσουν σ' εμένα, τον ναύαρχο τεσσάρων αστέρων, μια εικόνα των γεγονότων της προηγούμενης νύχτας.

Στον ψηλό, σχεδόν δέκα μέτρων, τοίχο μπροστά μου ήταν μια σειρά από επίπεδες οθόνες εβδομήντα ιντσών, καθεμία με ζωτικής σημασίας πληροφορίες από τις Ειδικές Επιχειρήσεις μας σε όλο τον κόσμο. Στο κέντρο του τοίχου υπήρχε μια τεράστια, τριάμισι μέτρων, τετράγωνη συστοιχία από κάμερες και μικρόφωνα που παρείχαν τη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης με τους διοικητές μου.

Δίπλα μου κάθισε ο υπασπιστής μου, ο Κρις Φάρις, παρασημοφορημένος καταδρομέας και υπεύθυνος Ειδικών

Δυνάμεων. Ο Φάρις κι εγώ ήμασταν μαζί τα τελευταία πέντε χρόνια. Μου ήταν απαραίτητος. Καθώς όμως στράφηκα προς το μέρος του για να τον χαιρετήσω, κατάλαβα ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Ήταν σιωπηλός και ανταπέδωσε τον χαιρετισμό μου με ένα απλό νεύμα.

Στο μπροστινό μέρος του κέντρου διοίκησης ένας νεαρός αξιωματικός άρχισε να ενημερώνει για τα αποτελέσματα των χθεσινοβραδινών αποστολών. Με μεγάλη ταχύτητα αράδασε μερικές επιχειρήσεις καταδρομών και πεζοναυτών στο Αφγανιστάν, μίλησε για μερικά εκπαιδευτικά προγράμματα στην Αφρική και εν συνεχεία ανέφερε τα θύματα. Προσευχήθηκα σιωπηρά, όταν ο αξιωματικός άρχισε να μιλάει.

«Κύριε, χθες βράδυ στην επαρχία Κανταχάρ σκοτώθηκαν τρεις στρατιώτες: ο δόκιμος Κρίστοφερ Χορνς, ο επιλοχίας Κρις Ντομέιτζ και...» σταμάτησε. «Η υπολοχαγός Άσλεϊ Γουάιτ από την Ομάδα Πολιτιστικής Υποστήριξης».*

Πήρα μια βαθιά ανάσα.

«Τι συνέβη;» ρώτησα με επίσημο ύφος.

«Κύριε, οι καταδρομείς διεξήγαγαν μιαν αποστολή ρουτίνας στην Κανταχάρ και το στρατόπεδο των Ταλιμπάν ήταν παγιδευμένο με νάρκες. Οι δυο καταδρομείς και η υπολο-

* Οι Ομάδες Πολιτιστικής Υποστήριξης αποτελούνται από γυναίκες που εκπαιδεύονται για να υποστηρίξουν τις Ειδικές Δυνάμεις του Στρατού των ΗΠΑ. (Σ.τ.Μ.)

χαγός Γουάιτ πάτησαν σε νάρκη, η οποία εξερράγη. Οι καταδρομείς σκοτώθηκαν ακαριαία». Ο νεαρός αξιωματικός σταμάτησε ξανά, καθώς δυσκολευόταν να πει την επόμενη πρόταση.

«Η υπολοχαγός Γουάιτ τραυματίστηκε σοβαρά κατά την έκρηξη». Δίστασε για μια στιγμή. «Το ασθενοφόρο την πήγε εσπευσμένα στην Κανταχάρ, αλλά πέθανε στο νοσοκομείο».

Όλοι στην αίθουσα είχαν χαμηλώσει το βλέμμα ή κοιτούσαν εμένα.

Η απώλεια στρατιωτών δεν είναι ποτέ εύκολη υπόθεση. Η ζωή των δύο καταδρομέων ήταν εξίσου πολύτιμη, όμως κατά κάποιο τρόπο ο πατέρας μέσα μου, ο πατέρας μιας κόρης περίπου στην ηλικία της Άσλεϊ, δυσκολευόταν να αποδεχτεί την απώλειά της. Δεν ήταν η πρώτη γυναίκα που έχανα στη μάχη, αλλά αυτή τη φορά το θέμα ήταν προσωπικό. Η Άσλεϊ Γουάιτ δε θα είχε βρεθεί ποτέ σ' εκείνη την αποστολή, αν δεν ήμουν εγώ.

Το 2008, ως ναύαρχος με τρία αστέρια ανέλαβα επικεφαλής της Διακλαδικής Διοίκησης Ειδικών Επιχειρήσεων. Αν και η διοίκηση είχε την έδρα της στη Βόρεια Καρολίνα, τον περισσότερο χρόνο τον περάσαμε στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν. Αφού παρακολουθήσαμε τις πολεμικές μας επιχειρήσεις κάθε νύχτα, κατάλαβα σαφώς ότι χρειαζόμασταν Αμερικανίδες στις αποστολές μας. Χρειαζόμασταν αυτές τις γυναίκες για να συνεργαστούν με τις Αφγανές γυναίκες

στις οποίες στοχεύαμε. Γεγονός ήταν ότι οι άνδρες, ακόμη και οι Αφγανοί, ήταν πολιτιστικά ακατάλληλοι για να έρθουν σε επαφή με μέλη του αντίθετου φύλου. Ωστόσο, οι Αφγανές σύζυγοι, οι κόρες, οι αδελφές είχαν ζωτικής σημασίας πληροφορίες σχετικά με τον εχθρό τον οποίο καταδιώκαμε. Χωρίς γυναίκες στρατιώτες να έρχονται σε επαφή με τις Αφγανές, πολεμούσαμε με δυσκολίες. Χωρίς γυναίκες στρατιώτες οι αποστολές διέτρεχαν πολύ μεγαλύτερο κίνδυνο. Δε χρειαζόμουν όμως απλώς κάποιες στρατιωτίνες, ήθελα τις καλύτερες! Χρειαζόμουν γυναίκες που θα ήταν ατρόμητες σωματικά και διανοητικά σκληρές, ικανές να αντέξουν το συνεχές άγχος που έρχεται με τον πόλεμο. Γυναίκες που θα μπορούσαν να σταθούν δίπλα δίπλα με τους μάχιμους πολεμιστές και δε θα τρώμαζαν από την εμπειρία τους, ούτε θα αποσυντονίζονταν από την αγριότητά τους και την ανάληψη συμπεριφορά τους. Πολεμούσαμε σκληρά κάθε νύχτα και με τα χρόνια οι απώλειες είχαν αυξηθεί, με αποτέλεσμα το ηθικό των ανδρών να έχει πληγεί σοβαρά από αυτές τις απώλειες. Χρειαζόμουν γυναίκες που θα ήταν εξίσου ανθεκτικές, εξίσου θαρραλέες και αφοσιωμένες στην αποστολή. Κατά συνέπεια, αιτήθηκα στα κεντρικά αρχηγεία να ιδρύσουν τις γυναικείες Ομάδες Πολιτιστικής Υποστήριξης (ΟΠΥ) για να γίνουν μέρος των πολεμικών μου επιχειρήσεων. Η Άσλεϊ Γουάιτ ήταν μία από τις πρώτες εθελόντριες.

Όλες οι υποψήφιοι ΟΠΥ στάλθηκαν στο Φορτ Μπραγκ* στη Βόρεια Καρολίνα, όπου υποβλήθηκαν σε εκτεταμένη σωματική και ψυχολογική εκπαίδευση στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη μετάβαση στο εξωτερικό. Η Άσλεϊ ήταν σε απίστευτα καλή φόρμα, ικανή να κάνει είκοσι ασκήσεις έλξεων χωρίς παύση και να είναι εξίσου καλή με τους άνδρες στις περισσότερες σωματικές δοκιμασίες. Ένας εκπαιδευτής την αποκάλεσε «Η ήσυχη ξανθιά Μέγκατρον».** Δεν ήταν μόνο εξαιρετικά σκληραγωγημένη, αλλά κυρία από κάθε άποψη. Η συνεργάτιδά της, η πλοίαρχος Μέγκαν Κάραν, είπε ότι η Άσλεϊ «ήταν σύζυγος και κόρη... είχε μια τρυφερή πλευρά και δε φοβόταν. Δε φοβόταν να είναι θηλυκό και ταυτόχρονα πολεμίστρια».

Ως τον Αύγουστο του 2011, η Άσλεϊ βρισκόταν στο Αφγανιστάν, πραγματοποιώντας αποστολές με το 75ο Σύνταγμα Καταδρομέων, την πιο επίλεκτη μονάδα πεζικού του έθνους. Μέσα σε λίγες εβδομάδες από την άφιξή της στη

* Στρατιωτική εγκατάσταση του Στρατού των Ηνωμένων Πολιτειών στη Βόρεια Καρολίνα, μία από τις μεγαλύτερες στον κόσμο. (Σ.τ.Μ.)

** Η Megatron είναι χαρακτήρας από τη σειρά Transformers που δημιουργήθηκε από την αμερικανική εταιρεία παιχνιδιών Hasbro το 1984, με βάση ένα σχέδιο από την ιαπωνική εταιρεία παιχνιδιών Takara. Πρόκειται για έναν σκληρό, αποφασιστικό και ήρεμο χαρακτήρα, μια ήρεμη δύναμη. (Σ.τ.Μ.)

χώρα είχε εμπλακεί σε ανταλλαγή πυρών με τους Ταλιμπάν. Αυτό της χάρισε το πολυπόθητο Παράσημο Δράσης στη Μάχη, το οποίο απονέμεται μόνο σε στρατιώτες που έχουν πυροβοληθεί από τον εχθρό. Με τη χαρακτηριστική ταπεινοφροσύνη της είχε υποβαθμίσει την πράξη αυτή ως τίποτα το σπουδαίο.

Κάθε απόγευμα η Άσλεϊ φορούσε τον προστατευτικό εξοπλισμό της, άρπαζε το όπλο της, ανέβαινε σ' ένα ελικόπτερο και πετούσε μέσα στη νύχτα, χωρίς να γνωρίζει αν θα επιστρέψει. Αλλά παρά τον κίνδυνο, παρά τα ρίσκα που έπρεπε να πάρει, παρά την πιθανότητα να χάσει τα πάντα, ο μεγαλύτερός της φόβος ήταν να απογοητεύσει τους συναδέλφους της στρατιώτες: να μην είναι εκεί όταν τη χρειάζονταν. Όμως η Άσλεϊ Γουάιτ ήταν πάντα εκεί για τους συναδέλφους της στρατιώτες. Πάντα έτοιμη. Πάντα προετοιμασμένη. Πάντα συγκεντρωμένη στην αποστολή. Το απόγευμα της 22ης Οκτωβρίου του 2011 δεν ήταν διαφορετικό. Δέθηκε με τους ιμάντες του εξοπλισμού της. Έβαλε στην άκρη τους φόβους της και επιβιβάστηκε στο ελικόπτερο· επειδή ό,τι και αν έφερνε η νύχτα, εκείνη δε θα απογοήτευε τους στρατιώτες που αγαπούσε. Η μόνη διαφορά αυτή τη νύχτα ήταν ότι το εξαιρετικό θάρρος της Άσλεϊ θα της κόστιζε την ίδια της τη ζωή.

Η μάχη έχει έναν τρόπο να σε εξουθενώνει. Ο φόβος σε τρώει κάθε βράδυ. Ψιθυρίζει στο αυτί σου και παίζει με τους

χειρότερους εφιάλτες σου. Χρειάζεται αξιοθαύμαστο θάρρος και μόνο για να σηκωθείς το πρωί και να αντιμετωπίσεις την ημέρα. Χρειάζεται ακόμη περισσότερο θάρρος για να αντιμετωπίσεις την ημέρα με ενθουσιασμό, έχοντας γνώση των προκλήσεων και των κινδύνων που θα αντιμετωπίσεις. Οι πραγματικοί ήρωες όμως όπως η Άσλεϊ Γουάιτ το κάνουν επειδή έχουν βρει το θάρρος να αντιμετωπίσουν τους φόβους τους, κι αυτό το θάρρος χαλυβδώνει τα νεύρα τους και ενισχύει την αποφασιστικότητά τους.

Σε κάθε επιστολή που έγραψα προς τους γονείς, τον σύζυγο ή τη σύζυγο ενός νεκρού στρατιώτη είπα, χωρίς δισταγμό, ότι ο ήρωάς τους πέθανε κάνοντας αυτό που αγαπούσε στο πλευρό ανδρών και γυναικών που τους αγαπούσαν και τους σέβονταν. Όσο οδυνηρά κι αν ήξερα ότι μπορεί να είναι αυτά τα λόγια τη στιγμή της θλίψης τους, ήταν αλήθεια. Η υπολοχαγός Άσλεϊ Γουάιτ αγαπούσε τους άνδρες με τους οποίους συνυπηρετούσε και το θάρρος της ήταν ο τρόπος της να υλοποιεί αυτή την αγάπη. Ακριβώς όπως ήταν με τους παρασημοφορημένους με το Μετάλλιο Τιμής: τον υπολοχαγό Μάικ Μέρφι, τον αρχηγό Μάικ Μόνσουρ, τους λοχίες Τζον Τσάπμαν και Ρόμπι Μίλερ ή τους πεζοναύτες και τους στρατιώτες που επέβαιναν στα ελικόπτερα Turbine 33 και Extortion 17, οι οποίοι πέταξαν για να σώσουν τους συμπολεμιστές τους, αλλά δε γύρισαν ποτέ πίσω. Ή τους खिलाδες άλλους στρατιώτες, ναύτες, σμηνίτες, πεζοναύτες και

πολίτες που έδωσαν τόσα πολλά από την 11η Σεπτεμβρίου.*

Μερικές φορές, ωστόσο, το φυσικό θάρρος να αντιμετωπίσεις τους εχθρούς του έθνους ή τις απειλές στον δρόμο σβήνει, όταν συγκριθεί με το θάρρος που απαιτείται για να αναμετρηθείς με τον εχθρό που κρύβεις μέσα σου. Καθénas από εμάς πρέπει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της ζωής μας: φόβο, αβεβαιότητα, λύπη, αλκοόλ, ναρκωτικά, κατάθλιψη... ζωή. Πολύ συχνά έχω εμπνευστεί από το θάρρος των άλλων να αντιμετωπίζουν τους δαίμονές τους. Με μεγάλη υπερηφάνεια παρακολούθησα τον υπασπιστή μου, Κρις Φάρις, και τη σύζυγό του Λίζα να μοιράζονται την προσωπική τους ιστορία με χιλιάδες στρατιώτες. Ήταν η ιστορία του μετατραυματικού στρες του Κρις και του αγώνα του ζευγαριού να κρατήσουν την οικογένειά τους ενωμένη. Με την παρουσία τους ο Κρις και η Λίζα ενθάρρυναν εκατοντάδες άλλους πολεμιστές που αντιμετώπιζαν δυσκολίες να ζητήσουν βοήθεια. Αναμφίβολα, το θάρρος τους έσωσε τη ζωή πολ-

* Ο συγγραφέας αναφέρεται στις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 που σημειώθηκαν εναντίον στόχων στις Ηνωμένες Πολιτείες, ανάμεσα στους οποίους και το Πεντάγωνο, με αποτέλεσμα την κατάρρευση των Δίδυμων Πύργων του Παγκόσμιου Κέντρου Εμπορίου. Από τις επιθέσεις αυτές έχασαν τη ζωή τους, εκτός από τους 19 αεροπειρατές, 2.977 άτομα και 24 παραμένουν αγνοούμενοι, ενώ πάνω από 25.000 τραυματίστηκαν, με τις συνολικές υλικές ζημιές να ξεπερνούν τα 10 δισεκατομμύρια δολάρια. (Σ.τ.Μ.)

λών νέων ανδρών και γυναικών που βρίσκονταν στο χείλος της αυτοκτονίας.

Αλλά δεν είναι μόνο τα στρατεύματα που πολέμησαν με αυτές τις αθέατες πληγές. Ο Κάρτερ Χαμ, ένας στρατηγός με τέσσερα αστέρια, πήρε τη σημαντική απόφαση να γνωστοποιήσει τη μάχη του με την κατάθλιψη και το μετατραυματικό στρες, ελπίζοντας ότι η αποκάλυψή τους θα ενθάρρυνε και άλλους να βγουν και να μιλήσουν. Ο ναύαρχος Σάντι Γουίνφιλντ, ο πρώην αντιπρόεδρος του Γενικού Επιτελείου του Ενωμένων Δυνάμεων, έχασε έναν γιο εξαιτίας της κρίσης οπιοειδών. Αυτός και η σύζυγός του, η Μαίρη, άρχισαν μια εκστρατεία, το Σχέδιο ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, για να βοηθήσουν κι άλλους να παλέψουν την εξάρτηση.

Κανείς από εμάς δεν είναι απρόσβλητος από τον πόνο της ζωής και την απογοήτευση. Αλλά αν αμφιβάλλεις έστω και για ένα δευτερόλεπτο ότι έχεις το απαραίτητο θάρρος για να αντιμετωπίσεις το κακό στον κόσμο ή εκείνη την αδυναμία που ενυπάρχει βαθιά μέσα σου, κάνεις λάθος.

Ο θρύλος λέει ότι κατά τη διάρκεια της μάχης για την ανεξαρτησία του Τέξας, ο συνταγματάρχης Ουίλιαμ Μπ. Τράβις τράβηξε το σπαθί του και χάραξε μια γραμμή στην άμμο μπροστά στα πόδια των ανδρών που υπερασπίζονταν το Άλαμο. Είπε στους άνδρες ότι ο θάνατός τους από τον

στρατό του Μεξικανού στρατηγού Σάντα Άννα ήταν σχεδόν βέβαιοι. Όποιος άνδρας το επιθυμούσε, μπορούσε να φύγει από το οχυρό. Εκείνοι όμως που ήθελαν να μείνουν και να πολεμήσουν, έπρεπε να κάνουν ένα βήμα μπροστά: ένα βήμα πέρα από τη γραμμή στην άμμο. Αν και οι πολιτικοί, οι ιστορικοί και οι καλοπροαίρετοι άνθρωποι και από τις δύο πλευρές μπορεί να συζητούν για την ορθότητα της μάχης, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το θάρρος των ανδρών που παρέμειναν και την επίδρασή τους στο μέλλον της Αμερικής.

Όλοι έχουμε τις γραμμές μας στην άμμο, εκείνους τους φόβους που μας εμποδίζουν να είμαστε θαρραλέοι. Αλλά το μόνο που πρέπει να κάνεις για να ξεπεράσεις αυτούς τους φόβους, αυτά τα εμπόδια, αυτές τις προκλήσεις στη ζωή σου είναι να κάνεις ένα βήμα μπροστά. Μόνο ένα. Κάνε ένα βήμα και ανέβα στο ελικόπτερο. Κάνε ένα βήμα μπροστά και μίλησε σε έναν γιατρό. Κάνε ένα βήμα μπροστά και πάλεψε την αδικία. Κάνε ένα βήμα μπροστά και αντιμετώπισε τους νταήδες. Κάνε ένα βήμα μπροστά και αντιμετώπισε τους εσώτερους δαίμονές σου. Και αν κάνεις αυτό το βήμα μπροστά, θα βρεις το κουράγιο που ψάχνεις, το απαραίτητο θάρρος να ξεπεράσεις τους φόβους σου και να γίνεις ο ήρωας που τόσο επιθυμείς να είσαι.

Ο κώδικας του ήρωα

Πάντα θα προσπαθώ να είμαι θαρραλέος·
να κάνω ένα βήμα μπροστά
καθώς αντιμετωπίζω τους φόβους μου.

Τι είναι αυτό που κάνει κάποιον ήρωα;

Στη διάρκεια της διακεκριμένης καριέρας του, ο ναύαρχος Ουίλιαμ Χ. ΜακΡέιβεν συνάντησε κάποιους πραγματικά ξεχωριστούς ανθρώπους, από τους άνδρες και τις γυναίκες με τους οποίους υπηρέτησε στην Ομάδα Ειδικών Καταστροφών μέχρι χαρισματικούς γιατρούς, επιστήμονες, πολιτικούς και φιλάνθρωπους. Αντλώντας έμπνευση από ιστορίες που αναδεικνύουν την απίστευτη συμπόνια τους, την ταπεινοφροσύνη, το θάρρος και το χάρισμά τους να ελπίζουν, ο ναύαρχος ΜακΡέιβεν έγραψε τον *Κώδικα του Ήρωα*, δέκα μαθήματα που οδηγούν συνηθισμένους ανθρώπους να κάνουν ασυνήθιστα πράγματα.

Το βιβλίο αυτό θα καταδείξει πώς μπορούμε όλοι να ξεπεράσουμε τις αποτυχίες μας, να χρησιμοποιήσουμε το χιούμορ ως πηγή δύναμης και να εμπνεύσουμε την εμπιστοσύνη μέσω της ακεραιότητας. Ταυτόχρονα αποτελεί έναν ειλικρινή φόρο τιμής στους αληθινούς ήρωες και έναν τέλειο οδηγό για όποιον θέλει να καθοδηγήσει με το παράδειγμά του ή να πραγματοποιήσει τα όνειρά του.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ.ΣΗΣ: 25544

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η